

ระดับเพชร
ปี ๒๕๖๖

Best Practice การพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติด และอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ HNRB MODEL

โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรังกระบี่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การพัฒนาเยาวชนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ห่างไกลจากยาเสพติด สื่อลามก อนาจาร เกมออนไลน์ การพนัน และการทะเลาะวิวาท ซึ่งมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่สังคมไม่ยอมรับ ถือเป็นกลยุทธ์ ที่สำคัญตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข

การที่จะให้เยาวชน นักเรียน บรรลุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้นั้น ทางโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงเห็นว่าการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนโดยใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุขจะเป็นตัวขับเคลื่อนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนในโรงเรียน ตลอดจนถึงตอนนี้นักเรียนอยู่กับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ได้อย่าง มี ประสิทธิภาพและมี ประสิทธิภาพ ช่วยสร้างเสริมให้นักเรียนเข้าสู่สภาวะแห่งความสงบสุขทั้งในชุมชน สังคมและเป็นการกำลังสำคัญของชาติต่อไป

โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง

สารบัญ

คำนำ

หน้า

๑) ความเป็นมาและความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ	๑
๒) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน	๓
๓) ขั้นตอนการดำเนินงาน	๔
๔) ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ	๑๘
๕) ปัจจัยความสำเร็จ	๒๑
๖) บทเรียนที่ได้รับ	๒๒
๗) การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ	๒๓
๘) ภาคผนวก เช่น ร่องรอย หลักฐาน ภาพถ่าย ชิ้นงาน	

นวัตกรรมหรือผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

ชื่อผลงาน การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ HNRB MODEL

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่น่าสนใจ

๑.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา

ปัจจุบันภัยจากยาเสพติดได้ขยายตัวลุกลามเข้าไปในรั้วโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มนักเรียนพบว่า สถานศึกษามีปัญหาด้านพฤติกรรมที่จัดอยู่ในระดับต้นๆ เป็นจำนวนมาก อาทิเช่น ปัญหาการสูบบุหรี่ ปัญหาเรื่องชู้สาว ปัญหาสื่อลามกอนาจาร ปัญหาการหนีเรียน ปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหาติดการพนัน ปัญหาความฟุ่มเฟือย และวัตถุนิยมเกินฐานะ จากปัญหาในสถานศึกษานำไปสู่ปัญหาระดับชาติที่ทุกฝ่ายต้องเข้ามาช่วยกันแก้ไขคือ ปัญหายาเสพติด ได้แก่ การสูบบุหรี่ / บุหรี่ไฟฟ้า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัญหาการตั้งครุฑก่อนวัยอันควร และอีกหลากหลายปัญหาที่เกิดจากปัจจัยเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวังทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในปัจจุบัน การสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆ ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งในเชิงบวกและเชิงลบซึ่งปรากฏปัญหาให้เห็นมากมายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด อันนำมาซึ่งปัญหาครอบครัวที่เกิดความทุกข์ความวิตกกังวล ความเครียด ส่งผลให้เกิดการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรือ อื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นช่วงวัยแห่งการเรียนรู้ทดลองและสร้างประสบการณ์ใหม่ให้แก่ตนเอง อาจพลั้งพลาดเป็นเหยื่อของยาเสพติดและอบายมุขในหลากหลายลักษณะ อย่างไรก็ตามการแพร่ระบาดของยาเสพติดนั้นยังคงเกิดขึ้นทั่วประเทศทั่วทวีป และแพร่กระจายเป็นวงกว้างในหลากหลายประเทศทั่วโลก จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรการป้องกันเด็ก และเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง และในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จัก วิธีปฏิเสธ หลีกเลี่ยงยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติด และอบายมุขตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงได้กำหนดนโยบายให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่รัฐบาลถือเป็นนโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจังทั้งนี้ เพราะปัญหายาเสพติดมีการแพร่ระบาดในทุกพื้นที่ของประเทศไทย ได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกขณะส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเมืองและความมั่นคงของชาติรัฐบาลจึงได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็น " วาระแห่งชาติ " และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา การกำหนดมาตรการป้องกันเด็ก และเยาวชนที่มีความเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จักปฏิเสธ หลีกเลี่ยงยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติด บุหรี่ แอลกอฮอล์ ไรด์เฮดส์สูบบุหรี่และอบายมุขในโรงเรียน ตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ไปเกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาเป็นองค์กรหลักในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง กิจกรรมห้องเรียนสีขาวจะช่วยให้เยาวชนของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง เป็นเยาวชนที่มีความรู้ควบคู่ด้วยคุณธรรมไม่ยุ่งเกี่ยวกับบุหรี่และแอลกอฮอล์ ไม่ฝักใฝ่อบายมุขและไม่สร้างปัญหาให้กับสังคมสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพที่จะพัฒนาประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรืองเท่า

เทียมนานาประเทศ และในการพัฒนานักเรียนซึ่งเป็นอนาคตของประเทศ โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงจึงได้ดำเนินกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียน โดยใช้กระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อบูรณาการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่นๆ ในสถานศึกษาให้ยั่งยืนจนทำให้ได้รับการยอมรับจากคณะครู คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนักเรียนของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง ส่งผลให้ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติเสมา ป.ป.ส. ดีเด่นในระดับเงิน และทอง

ในการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายหรือความสำเร็จนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในสถานศึกษา ซึ่งมีครูเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เติบโตงดงาม และเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ และมีคุณธรรมจริยธรรม ดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้เยาวชนเป็นคนเก่งคนดีสามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้รับกระบวนการเรียนรู้แล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้านเกม การพนัน หนีเรียน ทะเลาะวิวาท ก่ออาชญากรรม เป็นปัญหาสังคมที่ผู้ปกครอง ครูทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องเข้าไปช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหามาให้ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งมาจากปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบจากแหล่งอบายมุข

โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง ตั้งอยู่ ๓๒๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลห้วยนาง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง จัดการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น-ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นโรงเรียนขนาดกลางทั้งหมด ๔๒๗ คน มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด ๒๗ คนมีนักเรียนพนักงานรักษาความปลอดภัย ๑ คน และเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน ๑ คน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ไม่มี เวลาดูแล นักเรียน และเปลี่ยนสถานที่ทำงานตามสภาพของเศรษฐกิจในสังคม ส่งผลให้นักเรียนขาดคนดูแลเอาใจใส่และการอบรมบ่มนิสัยจากผู้ปกครองทำให้มีปัญหาทางด้านการเรียน ปัญหาครอบครัว ขาดความรักความอบอุ่น ขาดการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ขาดระเบียบวินัยขาดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ทำให้ขาดภูมิคุ้มกันในตัวเองรวมไปถึงมีอัตราเสี่ยงในเรื่องยาเสพติดและอบายมุขต่างๆโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงจึงพัฒนานวัตกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยใช้นวัตกรรมพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติด และอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการ HNRB MODEL นักเรียนโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง

๑.๒ แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนา

เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด และอบายมุข รวมทั้งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึงนั้น โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงได้จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ผู้บริหาร ครู สามารถวิเคราะห์ให้ทราบถึงปัญหาได้ทุกมิติ และทุกระดับสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึงเป็นระบบ และสามารถแก้ไขปัญหาค้นพบที่มุ่งเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันทางร่างกาย และจิตใจให้แก่นักเรียนโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงทุกคนภายใต้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง และความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

มัทธรา ธรรมบุศย์ (๒๕๕๓) ได้อธิบายว่า ทักษะชีวิต หมายถึง ทักษะที่มนุษย์ทุกคนจำเป็นต้องมีและต้องใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อช่วยให้ตนเองมีความสุขสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และประสบความสำเร็จ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มีอยู่ ๒ อย่างคือ ทักษะทั่วไป (Generic Skills) กับทักษะวิชาชีพ (Profession Skills) ทักษะทั่วไปเป็นทักษะที่มนุษย์ต้องใช้ทุกวันเพื่อการมีชีวิตอยู่

กรมสุขภาพจิต (๒๕๔๖ ก : ๓) ได้ระบุว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริมการป้องกัน และการแก้ไขปัญหาโดยมีวิธีการ และเครื่องมือสำหรับครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๔๗ : ๖) ได้ระบุไว้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และการบริหารทั้งระบบโรงเรียนโดยอาศัยศักยภาพ และความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีกับครูที่ปรึกษา ครูแนะแนวฝ่ายปกครอง รวมทั้งมีการประสานระหว่างระบบครอบครัวระบบโรงเรียน และสาธารณสุขที่ต้องรับส่งต่อปัญหาวัยรุ่นที่สำคัญและเร่งด่วน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๔๗ : ๓) ได้ให้ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือ การส่งเสริมพัฒนาป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๓ : ๖) ได้กล่าวถึง ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการ และเครื่องมือที่มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งใน และนอกสถานศึกษาอันได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน ฯลฯ มีส่วนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๒ : ๑๒) ได้ให้ความหมายไว้ว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือการส่งเสริมพัฒนาการป้องกัน และการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิต และรอดพ้นภาวะวิกฤติต่างๆ ได้อย่างปลอดภัย

จากความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าวสรุปได้ว่าระบบการดูแลช่วยเหลือ หมายถึงการส่งเสริมการป้องกันการแก้ไขปัญหา และพัฒนาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวงโดยมีวิธีการ และเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ มีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้โดยมีครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาโดยดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรัก และเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตงอกงาม และบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

ดังนั้นในกระบวนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขของโรงเรียน ห้วยนางราษฎร์บำรุง จึงนำกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและการสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจส่งผลให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุขลดลงในที่สุด

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

๒.๑ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียน
- ๒) เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุขทั้งในและนอกสถานศึกษา
- ๓) เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดและอบายมุขของสถานศึกษาให้มีกระบวนการที่เข้มแข็งอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๒.๒ เป้าหมาย

๒.๒.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

นักเรียนโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง ชั้น ม.๑-๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๔๒๗ คน

๒.๒.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

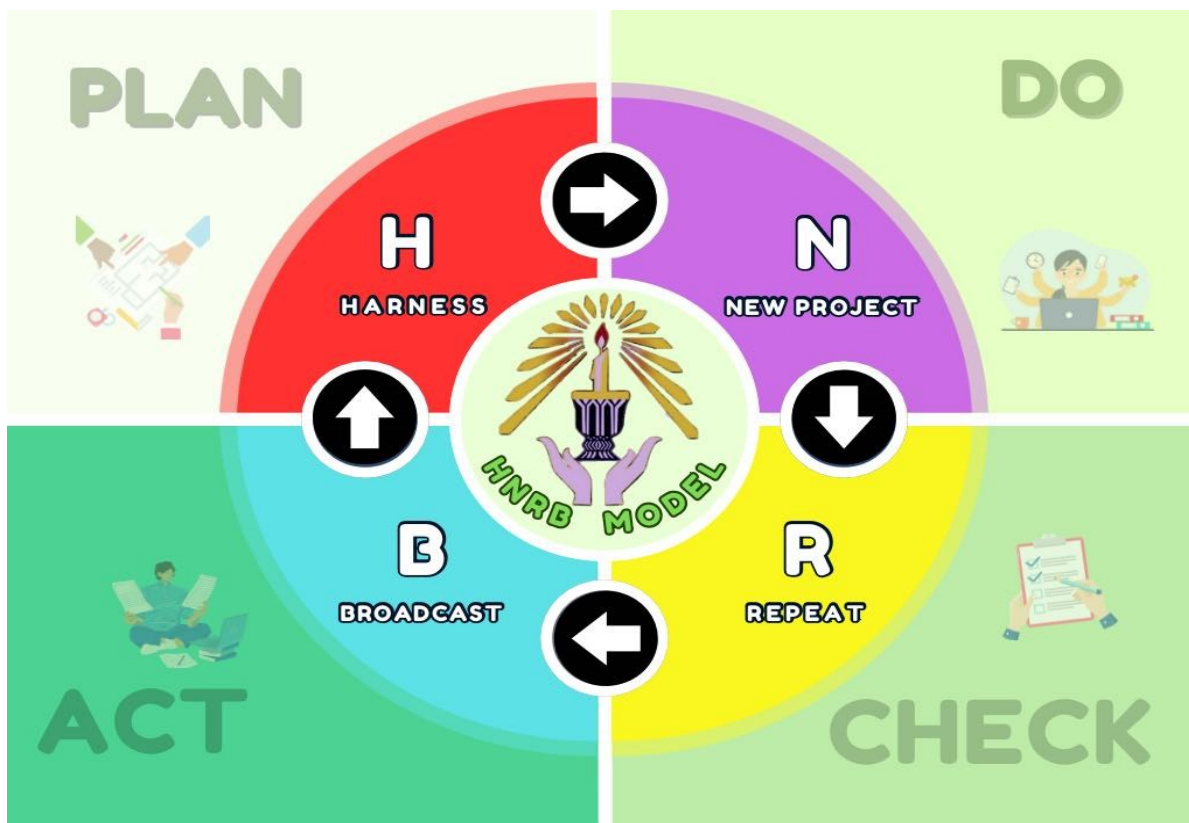
- ๑) นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีทักษะชีวิตและสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียน
- ๒) นักเรียนร้อยละ ๙๐ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดสามารถป้องกันตนเองจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุข
- ๓) ครู นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร้อยละ ๑๐๐ มีส่วนร่วมในการป้องกันและการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุขทั้งในและนอกสถานศึกษา

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๓.๑ การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม

นวัตกรรมหรือผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

"การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ HNRB MODEL"

ภาพแสดง การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ MODEL HNRB

การปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) "การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียน โดยใช้ HNRB MODEL" หมายถึง การนำเอาหลักการและกระบวนการของ HNRB MODEL มาใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิต และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียน โดยมีครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงานจากการที่โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงได้นำเอาการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาผลปรากฏว่า นักเรียนมีทักษะชีวิตและมีภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุข การแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุขทั้งในสถานศึกษาและชุมชนลดลงอย่างเห็นได้ชัด อีกทั้งยังมีการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและอบายมุขอย่างเป็นรูปธรรมด้วยกระบวนการดำเนินงานที่เข้มแข็งร่วมกับเครือข่ายอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๓.๒ ขั้นตอนการดำเนินงานตามกิจกรรม

การขับเคลื่อนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง ได้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาตามตัวชี้วัด พร้อมทั้งมีการชี้แจง แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงใช้รูปแบบและวิธีการดำเนินงานขับเคลื่อนให้เป็นสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเพชร ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียน คือ การปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) " การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียน โดยใช้ HNRB MODEL " ได้ดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการที่ประยุกต์ขึ้นซึ่งสอดคล้องกับวงจร PDCA หรือ Deming Cycle ในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๑ P : Plan (การวางแผน)

H คือ Harness หมายถึง ต้องทราบถึงปัจจัยหลักหรือตัวควบคุมหลักในการขับเคลื่อนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเพชร ด้วยการจัดประชุมครู และองค์กรเครือข่ายทั้งหมด เพื่อพูดคุยทำความเข้าใจให้เห็นพ้องต้องกันว่า จะใช้แนวทางใดในการนำแนวทางการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเพชร มาใช้ในการบูรณาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนและชุมชน

๑. ศึกษาขั้นตอนการประเมินตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับ

เพชร

ระดับเพชร		
ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา
๓	หน่วยงานต้นสังกัด ดำเนินการดังนี้ ๑) แจ้งสถานศึกษาในสังกัดส่งใบสมัครขอรับการประเมิน ๒) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินที่ประเมินและประเมินโรงเรียน ๓) จัดทำประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ประเมินเป็น "สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขระดับเพชร" ระดับหน่วยงาน พร้อมเชิญผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบ	๓ - ๓๕ กุมภาพันธ์ กุมภาพันธ์ - มีนาคม
๔	จัดทำแบบ สร.๓ และส่งสำเนาประกาศรายชื่อสถานศึกษาทั้งหมดที่ผ่านเกณฑ์ประเมินพร้อมใบส่งสำเนาถูกต้องไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พร้อมจัดทำแบบข้อเสนอแนะสถานศึกษาของหน่วยงาน	มีนาคม
๕	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการดังนี้ ๑) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและสถานศึกษาต้นแบบ ๒) จัดทำประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ประเมินเป็น "สถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุขระดับเพชร" ระดับจังหวัด พร้อมเชิญผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบ พร้อมจัดทำแบบข้อเสนอแนะสถานศึกษาของหน่วยงาน	เมษายน
๖	สรุปการประเมินแบบ สร.๓ พร้อมใบส่งสำเนาไปยังประกาศ ๓) และส่งเอกสารต้นแบบการประเมินไปยังกระทรวงศึกษาธิการ	เมษายน
๗	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการดังนี้ ๑) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและสถานศึกษาต้นแบบ ๒) จัดทำประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ประเมินเป็น "สถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุขระดับเพชร" ระดับกระทรวง พร้อมเชิญผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบ	พฤษภาคม
๘	ส่งประกาศไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อแจ้งสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับเพชร (ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) ส่งไปยังกระทรวงศึกษาธิการ	๒๖ มิถุนายน

หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่

- สทป. มีหน้าที่ประเมินโรงเรียนในสังกัด สทป.
- สทผ. มีหน้าที่ประเมินโรงเรียนในสังกัด สทผ.
- ศอจ. มีหน้าที่ประเมินโรงเรียนในสังกัด ศอจ.
- อศจ. มีหน้าที่ประเมินโรงเรียนในสังกัด อศจ. ในจังหวัด โดยประธานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัด
- กศน. มีหน้าที่ประเมิน กศน. อำเภอ/ตำบลในสังกัด

*** สถานศึกษาต้นแบบที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับเพชร ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สามารถสมัครรับการประเมินได้สูงขึ้นอีกหนึ่งระดับ

๒. ศึกษาเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัด “โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเพชร”

๓. ระเบียบเพชร (๔๐๐ คะแนน) ๓.๑ สรุปผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข จำนวน ๑ เล่ม (๑๐๐ คะแนน) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ปก คำนำ สารบัญ คำรับรองผลการดำเนินงาน ใบสมัคร พร้อมสำเนาเกียรติบัตร (ระดับเงิน ทอง ที่สถานศึกษาเคยได้รับ) บทที่ ๑ บทนำ - ข้อมูลสถานศึกษา (๕ คะแนน) บทที่ ๒ สถานการณ์ยาเสพติดรอบสถานศึกษา (๕ คะแนน) บทที่ ๓ ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ๕ มาตรการ พร้อมภาพประกอบ จำนวน ๕๐ คะแนน เรียงตามตัวบ่งชี้ ดังนี้ ๑) มาตรการด้านการป้องกัน จำนวน ๔ ตัวบ่งชี้ (๒๒.๕ คะแนน) แยกเป็น - สถานศึกษาดำเนินการกิจกรรมห้องเรียนสีขาว/แผนกสีขาว (๑๐ คะแนน) - สถานศึกษาจัดทำประกาศและมอบรางวัลหรือเกียรติบัตรห้องเรียนสีขาวดีเด่น/แผนกสีขาวดีเด่น (๒.๕ คะแนน) - สถานศึกษามีการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดบุหรี่/สุรไร้ไฟ และปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ๗ มาตรการ (๕ คะแนน) - สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อป้องกันยาเสพติด การสูบบุหรี่/สุรไร้ไฟ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท (๕ คะแนน) ๒) มาตรการด้านการค้นหา จำนวน ๑ ตัวบ่งชี้ (๗.๕ คะแนน) แยกเป็น - สถานศึกษามีข้อมูลนักเรียนนักศึกษารายบุคคล (๒.๕ คะแนน) - สถานศึกษามีการคัดกรองจำนวนกลุ่มปลอด/กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเฝ้า/กลุ่มเฝ้า/กลุ่มเฝ้า (๒.๕ คะแนน) - สถานศึกษามีการรายงานการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติด/ยาเสพติดในระบบ CATAS (๒.๕ คะแนน) ๓) มาตรการด้านการรักษา จำนวน ๒ ตัวบ่งชี้ (๕ คะแนน) แยกเป็น - สถานศึกษามีนโยบายในการบำบัด รักษา และส่งต่อหน่วยงานสังกัดกระทรวง สาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่น (๒.๕ คะแนน) - สถานศึกษามี “คลินิกสมาธิ” (จิตสังฆาปฏิบัติในสถานศึกษา) (๒.๕ คะแนน) ๔) มาตรการด้านการเฝ้าระวัง จำนวน ๒ ตัวบ่งชี้ (๕ คะแนน) แยกเป็น - สถานศึกษามีผู้เฝ้าระวังหรือช่องทางแจ้งเหตุผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆ ในการรับเรื่องร้องเรียนหรือข้อมูลข่าวสารปัญหาสุขภาพจิต การสูบบุหรี่/สุรไร้ไฟ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท (๒.๕ คะแนน) - สถานศึกษาดำเนินการจัดตั้งชมรม/ชมรมเฝ้าระวังป้องกันยาเสพติด การสูบบุหรี่/สุรไร้ไฟ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท (๒.๕ คะแนน)	๕) มาตรการด้านการบริหารจัดการ จำนวน ๕ ตัวบ่งชี้ (๑๐ คะแนน) แยกเป็น - สถานศึกษามีนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข (๒ คะแนน) - สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงานและมีห้องปฏิบัติงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข (๒ คะแนน) - สถานศึกษามีการจัดทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับภาคีเครือข่าย (๒ คะแนน) - สถานศึกษามีการดำเนินงานกิจกรรมร่วมกับภาคีเครือข่ายที่ทำ MOU (๒ คะแนน) - สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน (๒ คะแนน) ๖) แบบสรุปผลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข (แบบสถานศึกษาขาว ๒ และแบบสถานศึกษาขาว/แผนกสีขาว ๑) (๑๐ คะแนน) บทที่ ๔ กิจกรรมห้องเรียนสีขาว/แผนกสีขาว (๓๕ คะแนน) - ภาพแผนผังห้องเรียนสีขาว/แผนกสีขาวทุกแผนก (แบบนำ ๕ ฝ่ายและคหิศจม) (ถ่ายภาพจริงจากแผนผังห้องเรียนสีขาว/แผนกสีขาว ห้ามทำจากคอมพิวเตอร์กราฟิก) (๑๐ คะแนน) - สำเนาสมุดบันทึกการปฏิบัติงานแบบนำ ๕ ฝ่าย สัปดาห์ที่ ๑ ของเดือนตลอดปีการศึกษา ระดับชั้นละ ๑ ห้อง/แผนกละ ๑ ห้อง (๑๐ คะแนน) - โครงการห้องเรียนปลอดบุหรี่/สุรไร้ไฟ หรือ ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือ ปลอดยาเสพติด หรือ ปลอดสื่อลามกอนาจาร หรือ ปลอดการพนัน หรือ ปลอดการทะเลาะวิวาท ทุกห้อง/ทุกแผนก (๕.๕ คะแนน) บทที่ ๕ ภาพรางวัล ผลงานดีเด่น ด้านบุหรี่ยุติ/สุรไร้ไฟ แอลกอฮอล์ ยาเสพติด และอบายมุข (๕ คะแนน) ๓.๒ เวทีกรมหรือผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยปริยายยอดเยี่ยมการจัดทำเอกสาร จำนวน ๑ เล่ม (๑๐๐ คะแนน) ๑) ความเข้มแข็งและความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ (๑๐ คะแนน) - ระบุเหตุผล ความจำเป็น ปัญหา หรือความต้องการ แนวคิด หลักการสำคัญในการออกแบบผลงาน หรือนวัตกรรมที่นำเสนอ ๒) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน (๑๐ คะแนน) - ระบุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานให้สอดคล้องกับปัญหาตามต้องการหรือความจำเป็น - ระบุเป้าหมายของการดำเนินงาน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่วัดได้จากผลงานหรือนวัตกรรม ๓) ขั้นตอนการดำเนินงาน (๑๐ คะแนน) - ระบุกระบวนการ หรือวิธีการในการดำเนินงาน การนำไปใช้ และการพัฒนาผลงาน โดยมีขั้นตอนต่อเนื่องสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยให้เน้นถึงกระบวนการ PDCA - ส่วนแรก เขียนเป็นขั้นตอนการดำเนินงาน กระบวนการพัฒนา บรรยายเป็นความเรียง - ส่วนที่สอง เขียนลำดับขั้นตอนการพัฒนา (Flow Chart) หรือรูปแบบ (Model) เพื่อความชัดเจน ๔) ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ (๑๐ คะแนน) - ระบุผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดจากการนำไปใช้ คุณค่าของผลงานหรือนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และประโยชน์ที่ได้รับจากผลงานหรือนวัตกรรม ๕) ปัจจัยความสำเร็จ (๑๐ คะแนน) - ระบุบุคคล/หน่วยงาน/องค์กร หรือวิธีการ ที่ช่วยให้งานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพของผลงานหรือนวัตกรรม ๖) บทเรียนที่ได้รับ (๑๐ คะแนน) - ระบุข้อสรุป ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และข้อควรระวัง ที่เป็นแนวทางในการนำผลงานไปใช้พัฒนาต่อ หรือดำเนินการให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นต่อไป
--	---

ภาพแสดง เกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัด “โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเพชร”

๓. ศึกษาข้อมูลจากบริบทของสถานศึกษา

๓.๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากบริบทของสถานศึกษา ๒ ด้าน คือ

๑. ด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และองค์กรเครือข่าย (ตำรวจ ฝ่ายปกครองท้องถิ่นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ผู้ปกครอง และโรงเรียนเครือข่าย)

๒. ผู้บริหาร สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักให้แก่คณะครู และเตรียมพร้อมสู่การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

ภาพแสดง การเข้าร่วมประชุมของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพแสดง การเข้าร่วมประชุมของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๖

๓.๑.๒. ประชุมตัวแทนชุมชน (ตำรวจ ฝ่ายปกครองท้องถิ่น รพสต. และโรงเรียนเครือข่าย) ภาค
เรียนละ ๑ ครั้ง

ภาพแสดง การเข้าร่วมประชุมของผู้บริหาร และตัวแทนชุมชนเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพแสดง การเข้าร่วมประชุมของผู้บริหาร และตัวแทนชุมชนเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๖

๓.๑.๓. ประชุมนักเรียนในทุกวันพุธ คาบที่ ๘-๙ กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และทุกวันศุกร์ คาบที่ ๙ (คาบประชุมนักเรียน) เพื่อชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักให้นักเรียน จัดองค์กรภายใน ห้องเรียนประกอบด้วยแกนนำนักเรียน ๔ ฝ่าย คือ

๑) ฝ่ายการเรียน มีหน้าที่ช่วยเหลือในด้านวิชาการเกี่ยวกับการเรียน การบ้าน โครงงาน หรือ ปัญหาการเรียน ต้องรับผิดชอบแก้ไขช่วยเหลือ และให้คำแนะนำ คำอธิบาย ชี้แนะ แหล่งเรียนรู้ และนำเสนอสรุปประจำชั้น

๒) ฝ่ายการงาน มีหน้าที่ดูแลความสะอาดเรียบร้อยในห้องเรียน รักษาของมีค่าและทรัพย์สินสมบัติของห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุด ป้องกันอุบัติเหตุภายในห้องเรียนจัดสภาพสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้น่าเรียนและป้องกันไม่ให้มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นในห้องเรียน

๓) ฝ่ายกิจกรรม มีหน้าที่จัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ทั้งในห้องเรียนและกิจกรรมในทุกระดับชั้น เช่น การเล่นเกม กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม และจัดกิจกรรมในกลุ่มสนใจของเพื่อน ๆ เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่ไปมั่วสุมหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

๔) ฝ่ายสารวัตรนักเรียน มีหน้าที่สอดส่องดูแลความเรียบร้อยทั้งในห้องเรียนและมุมอับเช่น ห้องน้ำหรือที่บริเวณอาคาร แหล่งที่ไปมั่วสุมสูบบุหรี่ ดูแลเพื่อน หากมีพฤติกรรมที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือ พฤติกรรมเสี่ยงรวมทั้งปัญหาส่วนตัวในด้านต่างๆให้คณะกรรมการห้องเรียนแก้ไขแต่หากไม่สามารถแก้ไขได้ให้นักเรียนบอกครูประจำชั้นเพื่อแก้ไขต่อไป

ภาพแสดง การเข้าร่วมประชุมของครู และนักเรียนของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง ในทุกวันพุธ คาบที่ ๘-๙ กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และทุกวันศุกร์คาบที่ ๙ (คาบประชุมนักเรียน)

[illegible]

ภาพแสดง แผนผังคณะทำงานห้องเรียนสีขาวทุกระดับชั้น

๓.๑.๔ ประชุมผู้ปกครองนักเรียน ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

ภาพแสดง การเข้าร่วมประชุมของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๖ (ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๖)

ภาพแสดง การเข้าร่วมประชุมของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๖ (ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๖๖)

๓.๑.๕.จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ปกครอง (MOU) และระหว่างสถานศึกษากับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชี้แจงนักเรียนโรงเรียนเครือข่ายดังนี้

๑) โรงเรียนบ้านห้วยน้ำเย็น

๒) โรงเรียนวัดห้วยนาง (วันครู ๒๕๐๑)

๓) โรงเรียนบ้านหนองสองพี่น้อง

ภาพแสดง การสร้างความตระหนักและความเข้าใจแก่นักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๖ ณ โรงเรียนบ้านหนองสองพี่น้องและโรงเรียนบ้านห้วยน้ำเย็น

ภาพแสดง การสร้างความตระหนักและความเข้าใจแก่นักเรียนในโรงเรียนเครือข่าย ในเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๖ ณ โรงเรียนวัดห้วยนาง (วันครู ๒๕๐๑)

ภาพแสดง การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ(MOU) ระหว่างสถานศึกษากับสถานศึกษาทั้ง ๓ สถานศึกษา เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๖

๓. สภาพแวดล้อม ได้แก่ ชุมชน และโรงเรียน

๑. ชุมชน

พื้นที่ในเขตบริการของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง ได้แก่ ตำบลห้วยนาง ตำบลหนองช้างแล่น อำเภอห้วยยอดจังหวัดตรัง และตำบลหนองปรือ อำเภอรังษี มีเด็กเยาวชนจำนวนหนึ่งที่มีแนวโน้มการใช้สารเสพติดติดตลอดจนบุหรี่ และแอลกอฮอล์มากขึ้น และมีการใช้เด็กเยาวชนเป็นเครื่องมือและกระบวนการในการค้ายาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น และบุคคลที่ต้องเฝ้าระวัง ได้แก่ เยาวชนในช่วงอายุ ๑๓ – ๑๘ ปี ซึ่งอยู่ในวัยเรียน จำนวน ๔๒๗ คน (เป็นนักเรียนของโรงเรียน) และอีกจำนวนหนึ่งซึ่งศึกษาอยู่สถานศึกษาอื่นหรือทำงานในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ คน อีกทั้งยังพบว่า เด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือในกระบวนการค้ายาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะเยาวชนกลุ่มเสี่ยง (เด็กที่มีปัญหาครอบครัวแตกแยก) โดยพื้นฐานมีความอยากรู้อยากลอง ประกอบกับพ่อแม่ ต้องไปทำงาน ประกอบอาชีพนอกบ้านไม่มีเวลาดูแลใกล้ชิดบุตร และบางส่วนอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งอาจดูแลไม่ทั่วถึง และเท่าทันเด็กในยุคปัจจุบันมีการใช้สารเสพติด ดื่มสุรา สูบบุหรี่ ในครอบครัวทำให้เด็กอยากลอง มีการเข้ารับการบำบัดรักษาระบบสมัครใจมีน้อยลง และสถานที่ที่ใช้ในการบำบัดไม่เพียงพอ มีผู้เข้ารับการบำบัดบางรายมากกว่า ๑ ครั้ง และข้อมูลการติดตามหลังการบำบัดไม่ชัดเจน และข้อมูลอาจมีความคลาดเคลื่อนเนื่องจากความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่บันทึกข้อมูลและเมื่อมีการติดตามครบ ๑ ปี แล้วไม่สามารถบอกได้ว่าเลิกได้จำนวนเท่าไรมีการจับกุมคดียาเสพติดเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนใหญ่เป็นยาบ้า ในพื้นที่พบว่าปี ๒๕๖๖ มีการจับกุมคดียาเสพติด จำนวน ๑๕ ครั้ง

๒. โรงเรียน

สภาพปัจจุบันจากการสำรวจข้อมูลของโรงเรียนในช่วงเปิดภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ พบว่ามีนักเรียนจำนวนหนึ่งประมาณ ๒% ของนักเรียนทั้งหมด ที่พบการใช้สารเสพติด เช่น บุหรี่ และพบสารเสพติดชนิดอื่นซึ่งอาจเป็นตัวบ่งชี้ที่ทำให้ทราบข่าวสารเสพติดกำลังเข้าสู่โรงเรียน อาจจะเกี่ยวข้องมาจากสภาพสังคม ชุมชน และครอบครัว ด้วยเหตุนี้ทางโรงเรียนเห็นว่าเป็นปัญหาที่ต้องรีบแก้ไข เพื่อเป็นการป้องกันการใช้สารเสพติดในกลุ่มนักเรียนและเยาวชนภายนอกโรงเรียน มิให้เพิ่มมากขึ้นโดยการร่วมมือกับผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และครอบครัว จึง

เห็นสมควรจัดโครงการการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง ตำบลห้วยนาง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ขั้นตอนที่ ๒ D : Do (ปฏิบัติ)

N คือ New Project หมายถึง กิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ๖ ประการ เป็นกิจกรรมส่งเสริมเชิงสร้างสรรค์ใหม่ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีคุณธรรมผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับนักเรียน ด้วยการเรียนรู้จากการลงมือกระทำหรือจากการปฏิบัติจริงของนักเรียน (รูปแบบ Active Learning) ที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ ๕ มาตรการ ได้แก่

๑. มาตรการด้านการป้องกัน
๒. มาตรการด้านการค้นหา
๓. มาตรการด้านการรักษา
๔. มาตรการด้านการเฝ้าระวัง
๕. มาตรการด้านการบริหารจัดการ

โดยมีครูเป็นผู้ให้การแนะนำ สอน ฝึกฝนอบรม เมื่อนักเรียนมีคุณธรรมหรือคุณลักษณะที่ดีย่อมไม่นำความรู้ไปใช้ในทางมิชอบ ไม่สร้างความเดือดร้อนเบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของ

โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง เล็งเห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดที่มีการดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบอย่างชัดเจนตอบสนองตามยุทธศาสตร์ ๕ มาตรการ โดยมีครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลัก โดยในกิจกรรมระบบดูแลช่วยนักเรียนมีองค์ประกอบสำคัญ ๖ ประการ คือ

๑. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - ๑) การสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล
 - ๒) การเยี่ยมบ้านนักเรียน
 - ๓) ข้อมูลจากระเบียนสะสม
 - ๔) ข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง (SDQ)
๒. การคัดกรองนักเรียน ออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ, กลุ่มเสี่ยง, กลุ่มมีปัญหาซึ่งคัดกรองนักเรียนได้จาก
 - ๑) ระเบียนสะสม
 - ๒) แบบประเมินตนเอง (SDQ)
 - ๓) การสัมภาษณ์ ฯลฯ
๓. การส่งเสริมนักเรียน โดยใช้กิจกรรมดังนี้
 - ๑) กิจกรรมโฮมรูม
 - ๒) การจัดประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียน (Classroom meeting)
๔. การป้องกันและช่วยเหลือผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมดังนี้
 - ๑) การให้การปรึกษาเบื้องต้น
 - ๒) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

๓) การจัดกิจกรรมซ่อมเสริม

๔) การจัดกิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง เช่น การโทรศัพท์, การเชิญมาพบ, การเยี่ยมบ้านเพื่อพบปะผู้ปกครอง เป็นต้น

๕. การส่งต่อนักเรียน ให้บุคคลต่อไปนี้(กรณีให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแล้วยังไม่ดีขึ้น)

- ๑) ครูแนะแนว (ขอทุนการศึกษา, ให้ความช่วยเหลือปัญหาที่ยากแก่การช่วยเหลือ)
- ๒) ครูกิจการนักเรียน (ปัญหาระเบียบวินัย, ปัญหาด้านความประพฤติ เป็นต้น)
- ๓) ครูฝ่ายพยาบาล (กรณีปัญหาด้านสุขภาพ) ฯลฯ

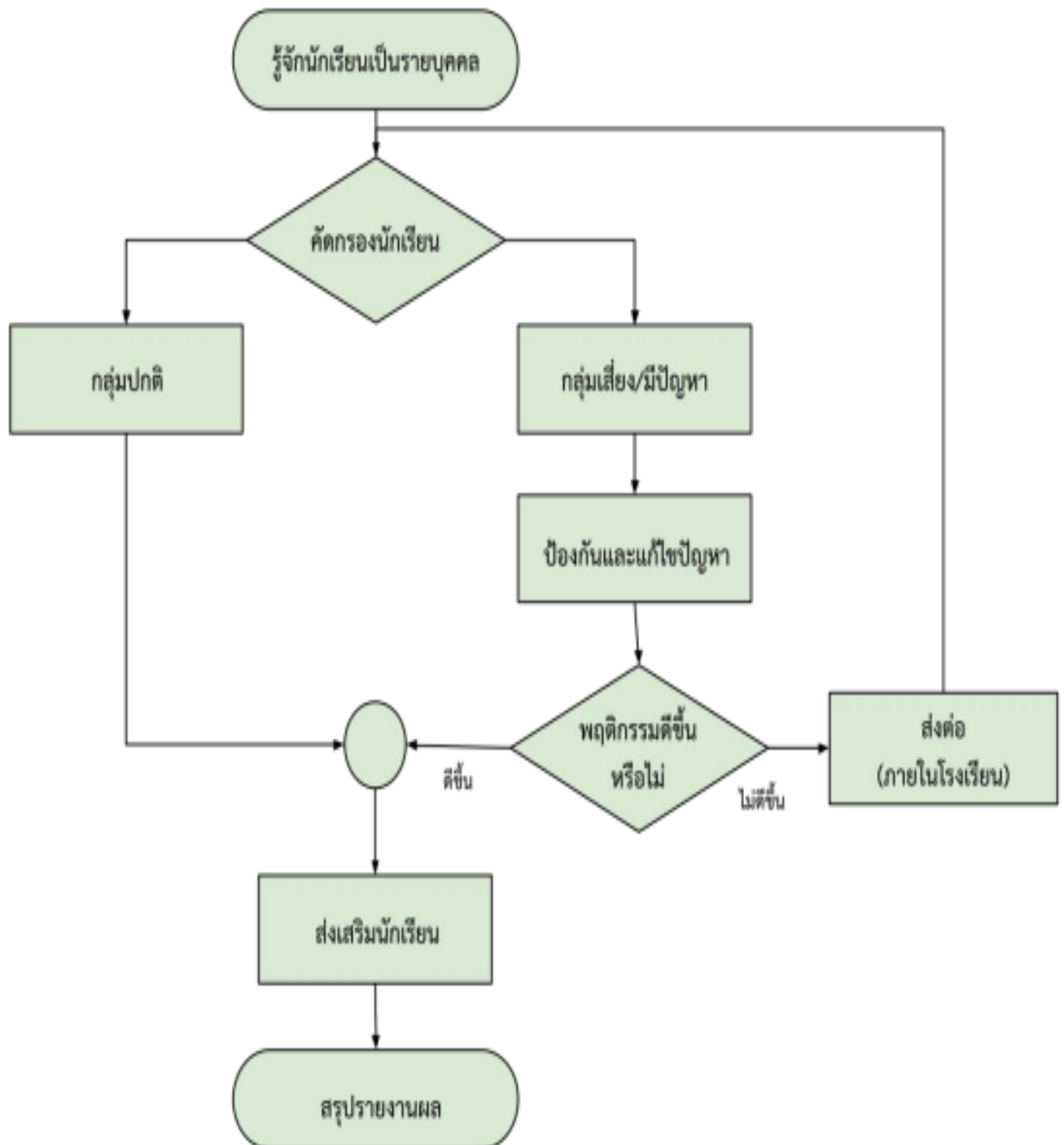
๖. การให้โอกาส (คืนคนดีสู่สังคม)

- ๑) ให้คำปรึกษาเมื่อพบปัญหา
- ๒) ให้โอกาสกลับเข้าศึกษาต่อ
- ๓) ให้การดูแลช่วยเหลือ
- ๔) เปิดรับ

ตารางแสดง กระบวนการดำเนินงานกิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ๖ ประการ ดังนี้

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
๑.การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ๑.๑ ด้านความสามารถ - การเรียน - ความสามารถอื่น ๆ ๑.๒ ด้านสุขภาพ - ร่างกาย - จิตใจ - พฤติกรรม ๑.๓ ด้านครอบครัว - เศรษฐกิจ - การคุ้มครองนักเรียน ๑.๔ ด้านอื่นๆ	ศึกษาข้อมูลจาก ๑) ระเบียบสะสม ๒) ประเมินพฤติกรรมเด็ก(SDQ) ๓) อื่นๆ เช่น - ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) - สัมภาษณ์นักเรียน - สังเกตพฤติกรรมนักเรียน - สัมภาษณ์ผู้ปกครอง - การเยี่ยมบ้านนักเรียน	๑) ระเบียบสะสม ๒) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ๓) อื่นๆ เช่น - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์(E.Q.) - แบบสัมภาษณ์นักเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง - รายงานการเยี่ยมบ้านนักเรียน
๒.การคัดกรองนักเรียน ๒.๑ กลุ่มปกติ ๒.๒ กลุ่มเสี่ยง ๒.๓ กลุ่มมีปัญหา ๒.๔ กลุ่มพิเศษ	วิเคราะห์ข้อมูลจาก ๑) ระเบียบสะสม ๒) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ๓) แหล่งข้อมูลอื่นๆ	๑) เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน ๒) แบบสรุปผลการคัดกรอง และช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล ๓) แบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นห้องเรียน
๓.ส่งเสริมนักเรียน (สำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม)	จัดกิจกรรมดังต่อไปนี้ ๑) จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) ๒) จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)	๑) แนวทางในการจัดกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียน

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
	๓) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียน	๒) แนวทางการจัดกิจกรรม ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนของโรงเรียน ๓) แบบบันทึก /สรุป ประเมินผลการดำเนินกิจกรรม - โฮมรูม - ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน - กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียน
๔.การป้องกันการแก้ไขปญหา (จำเป็นมากสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา)	๑) ให้การปรึกษาเบื้องต้น ๒) ประสานงานกับครูและ ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อการจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกัน และช่วยเหลือปัญหาของนักเรียน - กิจกรรมในห้องเรียน - กิจกรรมเสริมหลักสูตร - กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน - กิจกรรมซ่อมเสริม - กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง	๑) แนวทางในการจัดกิจกรรม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน ๒) แบบบันทึกสรุปการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล ๓) แบบบันทึกรายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๕.การส่งต่อ ๕.๑ ส่งต่อภายใน ๕.๒ ส่งต่อภายนอก	๑) บันทึกการส่งนักเรียนไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนต่อไป เช่น ครูแนะแนว ครูกิจการนักเรียน ครูประจำวิชา เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งต่อภายใน ๒) บันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกโดยครูแนะแนวหรือฝ่ายกิจการนักเรียน เป็นผู้ดำเนินงานซึ่งเป็นการส่งต่อภายนอก	๑) แบบบันทึกการส่งต่อของโรงเรียน ๒) แบบรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียน
๖. การให้โอกาส ๖.๑ ให้คำปรึกษา ๖.๒ ให้โอกาสกลับเข้าศึกษาต่อ ๖.๓ ให้การดูแลช่วยเหลือ ๖.๔ เปิดรับ	๑) แนะนำระดับประคองจิตใจแบบพี่ดูแลน้อง คอยพูดให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่ผ่านการบำบัดรักษา ๒) ให้นักเรียนที่ผ่านการบำบัดกลับเข้าศึกษาต่อ ๓) เยี่ยมบ้านนักเรียนที่ผ่านการบำบัดรักษา เพื่อให้ความช่วยเหลือ ๔) เปิดนักเรียนที่ผ่านการบำบัดเข้าศึกษาต่อในโรงเรียน	๑) แบบบันทึกการให้คำปรึกษา ๒) แบบบันทึกผลการเรียน ๓) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ๔) ใบสมัครเข้าศึกษาต่อ

แผนภูมิแสดง กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง

ขั้นตอนที่ ๓ C : Check (ตรวจสอบ)

R คือ Repeat หมายถึง การตรวจสอบกิจกรรมของระบบดูแล และช่วยเหลือผู้เรียนในเรื่องยาเสพติด และอบายมุข อาจารย์ถึงการตรวจสอบว่าระบบมีการให้ข้อมูล และการแนะนำที่เหมาะสมเกี่ยวกับการป้องกัน และการระงับการใช้อยาเสพติด และอบายมุขแก่นักเรียนว่ามีการจัดทำแผนการปฏิบัติ หรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจจับ และช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข และการพัฒนาทักษะให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อการรับมือและการช่วยเหลือนักเรียนที่เผชิญกับปัญหาเหล่านี้ ว่ามีการเชื่อมต่อและร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเช่น ตำรวจ ฝ่ายปกครองท้องถิ่น รพสต. และโรงเรียนเครือข่าย หรือองค์กรที่มุ่งเสริมสุขภาพจิตและการป้องกันยาเสพติด และอบายมุข และมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของระบบในด้าน การป้องกันและการช่วยเหลือนักเรียนที่เผชิญกับยาเสพติดและอบายมุขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงมีการดำเนินการดังนี้

๑. จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข
๒. นำแบบประเมินสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ตำรวจ ฝ่ายปกครองท้องถิ่น รพสต. และโรงเรียนเครือข่าย
๓. ทำแบบประเมินประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข

ขั้นตอนที่ ๔ A : Action (เผยแพร่)

B คือ Broadcast หมายถึง การประกาศข่าวสารหรือข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมโรงเรียนหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยการใช้ช่องสื่อสารต่าง ๆ เช่น ป้ายประกาศ, เว็บไซต์ข่าวสารของโรงเรียน, หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ที่ใช้ในการสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครอง การแจ้งเตือนเร่งด่วนเกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุการณ์ที่สำคัญ เช่น การประกาศปิดโรงเรียนเนื่องจากสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย และการแบ่งปันข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการสนับสนุน และช่วยเหลือนักเรียน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับบริการส่งเสริมสุขภาพจิตหรือคำแนะนำในการจัดการ จัดกิจกรรม สถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข

โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงได้ดำเนินการกระทำภายหลังที่ กระบวนการ ๓ ขั้นตอนตามวงจรได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ทั้งนี้มีการดำเนินการดังนี้

๑. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติด และอบายมุขต่อสาธารณชน และผู้เกี่ยวข้องทราบ
๒. ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
๓. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ
๔. เผยแพร่สู่สาธารณะ

ภาพแสดง การเผยแพร่ในจัดกิจกรรมสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข
ในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ และวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

๔. ผลการดำเนินงาน / ผลสัมฤทธิ์ / ประโยชน์ที่ได้รับ

๔.๑ ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์

ผลการดำเนินการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง “การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ HNRB MODEL” ซึ่งกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ มีจำนวน ๑๕ หอง ประชากรกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น ๔๒๗ คน เมื่อมีการนำหลักการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศมาใช้ในครั้งนี้ มีผลการดำเนินงานสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ดังนี้

* วัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ HNRB MODEL จากการดำเนินงานพบว่านักเรียนร้อยละ ๘๕ มีทักษะชีวิตและภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีวิธีการควบคุมตนเอง อดทน มีสติ คิดก่อนทำ รู้จักมองหาข้อดีของคนอื่น และตนเองอีกทั้งยอมรับ และพอใจในข้อดีของตนเองมีความรู้ความเข้าใจและความเชื่อที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด มีการสื่อสารที่เหมาะสมกับครอบครัวและผู้อื่นสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

* **วัตถุประสงค์ข้อที่ ๒** เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด และอบายมุข ทั้งในและนอกสถานศึกษา จากการดำเนินการพบว่านักเรียนร้อยละ ๙๕ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดสามารถป้องกันตนเองจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุข และสถานศึกษามีการป้องกันเป็นมาตรการสำหรับผู้ที่อาจจะเกิดเป็นปัญหาในอนาคตการป้องกันจึงเป็นมาตรการที่สำคัญที่สุดโรงเรียนมีการสานสัมพันธ์กับชุมชน และมีภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งโรงเรียนจะได้รับเบาะแส หรือการแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดด้านยาเสพติดและอบายมุขได้อย่างรวดเร็ว และภาคีเครือข่ายรอบโรงเรียน เปรียบเสมือนเกราะกำบังให้แก่โรงเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้ปัญหายาเสพติดและอบายมุข ไม่สามารถแพร่ระบาดเข้าสู่โรงเรียนได้โดยง่าย

* **วัตถุประสงค์ข้อที่ ๓** เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และอบายมุขของ สถานศึกษาให้มีกระบวนการที่เข้มแข็งต่อเนื่องและยั่งยืน จากการดำเนินการพบว่านักเรียนร้อยละ ๙๙ มีการส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขของสถานศึกษาให้มีกระบวนการที่เข้มแข็งต่อเนื่องและยั่งยืน เนื่องจากการดำเนินงาน มีการกำกับ ติดตาม สะท้อนผลจากผู้บริหารอย่างต่อเนื่องประกอบกับการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่ายทุกฝ่าย และที่สำคัญการดำเนินการของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงมุ่งเน้นการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดด้วยการสร้างความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจในการสร้างภูมิทางจิตใจ และร่างกายให้นักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง โดยใช้รูปแบบนวัตกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ HNRB MODEL ส่งผลให้นักเรียนเกิดความตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด กระบวนการต่อสู้จึงมีความเข้มแข็ง และยั่งยืนมากกว่าการมุ่งบำบัดผู้เสพและผู้ติดยาเพียงอย่างเดียว

๔.๒ ผลสัมฤทธิ์ของงาน

จากการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยใช้รูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ HNRB MODEL อย่างต่อเนื่องตั้งแต่การศึกษา ๒๕๖๖ จนถึงปัจจุบัน ผลการป้องกันปัญหายาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงพบว่า นักเรียน คณะครูและบุคลากรโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง มีความพึงพอใจในการดำเนินงานโดยวัดจากแบบประเมินสถานศึกษาสีขาวตามมาตรฐาน ๕ มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ ๙๒ ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก

นอกจากนี้ในปีการศึกษา ๒๕๖๖ โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงได้ดำเนินการตามกลยุทธ์ และตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ๕ ด้านได้แก่ ด้านป้องกัน จำนวน ๔ ตัวชี้วัด ด้านการค้นหา จำนวน ๓ ตัวชี้วัด ด้านการรักษา จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ด้านการเฝ้าระวัง จำนวน ๒ ตัวชี้วัด และด้านการบริหารจัดการ จำนวน ๕ ตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้น ๑๖ ตัวชี้วัด ซึ่งผลจากการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุขของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง สามารถสรุปผลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยมีคะแนนการประเมินตนเองของสถานศึกษาร้อยละ ๙๒ อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับการที่ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะชีวิตเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะและเจตคติในการตระหนักรู้และเห็นคุณค่า ในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น เพื่อการปรับตัวการป้องกันตนเองในสถานการณ์ต่างๆจัดการกับชีวิตตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังข้อมูลในตารางที่ ๑ (แบบประเมินสถานศึกษาสีขาว ๒)

ตารางที่ ๑ แบบประเมินสถานศึกษาสีขาว ๒

สรุปผลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย สะอาด และอบายมุข

☒ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๖

ชื่อสถานศึกษาโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาต่งกระบี่

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑. ด้านการป้องกัน (๖๐ คะแนน)	๑	๔๐	๓๙
	๒	๕	๔
	๓	๑๐	๑๐
	๔	๕	๕
รวมคะแนน			๕๘
๒. ด้านการค้นหา (๑๐ คะแนน)	๑	๒.๕	๒
	๒	๒.๕	๒
	๓	๒.๕	๒.๕
	๔	๒.๕	๒.๕
รวมคะแนน			๙
๓. ด้านการรักษา (๑๐ คะแนน)	๑	๕	๔
	๒	๕	๔
รวมคะแนน			๘
๔. ด้านการเฝ้าระวัง (๑๐ คะแนน)	๑	๕	๔
	๒	๕	๔
รวมคะแนน			๘
๕. ด้านการบริหารจัดการ (๑๐ คะแนน)	๑	๒	๑
	๒	๒	๒
	๓	๒	๒
	๔	๒	๒
	๕	๒	๒
รวมคะแนน			๙
รวมทั้งหมด (๑๐๐ คะแนน)			๙๒

สรุปผลการประเมิน ☐ ระดับปรับปรุงต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ☐ ระดับพอใช้ร้อยละ ๖๐-๖๙

☐ ระดับดี ร้อยละ ๗๐-๗๙

☐ ระดับดีมากร้อยละ ๘๐-๘๙

☒ ระดับดีเด่นร้อยละ ๙๐-๑๐๐

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงได้ดำเนินการพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ HNRB MODEL จนก่อเกิดความสำเร็จดังนี้

๔.๓.๑ ได้รับความร่วมมือ และเป็นเครือข่ายจากระดับต่างๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนในการร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติด และอบายมุข

๔.๓.๒ นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้แนวทางในการเฝ้าระวัง ป้องกันปัญหายาเสพติดแบบมีส่วนร่วม และได้รับการเสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษา

๔.๓.๓ นักเรียนโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงทุกคนปลอดยาเสพติด และอบายมุข

๔.๓.๔ นักเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมเข้าร่วมกิจกรรมป้องกัน ค้นหา รักษา และเฝ้าระวังให้ปลอดยาเสพติดและอบายมุข

๔.๓.๕ โรงเรียนมีการบริหารจัดการโรงเรียนสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขที่เป็นรูปธรรมชัดเจนและปฏิบัติกิจกรรมห้องเรียนสีขาวทุกห้องเรียน

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงมีการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ที่เข้าร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่นๆ จนเป็นที่ยอมรับ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่าการนำการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) “การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ HNRB MODEL” นั้นมีประสิทธิภาพจนสำเร็จจุล่งตามวัตถุประสงค์ เนื่องด้วยปัจจัยความสำเร็จ ดังนี้

๕.๑ ครูทุกคนเปิดใจและพร้อมปรับเปลี่ยนวิธีการดูแลนักเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างอิสระ และรู้จักหาวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการทำโครงงาน และกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ด้วยมีแนวคิดตามที่กล่าวไว้ว่าด้วยการจัดการศึกษาไว้ว่า “ ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ซึ่งกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ”

๕.๒ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการต่อต้านยาเสพติดและอบายมุขทุกชนิด จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและ อบายมุข

๕.๓ นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ตามความสามารถของตนได้เต็มที่มีแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติหน้าที่ และมีความสามารถในการแก้ไขสถานการณ์เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามธรรมชาติ และราบรื่นต่อไป

๕.๔ มีการติดตาม ประเมินผล วิเคราะห์และอภิปรายผล การนำเสนอข้อมูลที่ได้อจากการปฏิบัติหน้าที่มาวิเคราะห์และอภิปราย ผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสรุปผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้มีแนวคิดกว้างขวางขึ้น

๕.๕ โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงมีภาคีเครือข่ายที่มีความเข้มแข็งช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างเต็มที่

๕.๖ โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุงนำผลการประเมินโครงการและผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในโครงการสถานศึกษาปลอดภัยเสพติด และอบายมุขในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ที่ผ่านมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาวิธีปฏิบัติไปสู่วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

๕.๗ ชุมชนให้ความเชื่อมั่น

๕.๘ นักเรียนแกนนำทั้ง ๔ ฝ่ายเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการกิจ และดำเนินงานอย่างจริงจังเพื่อขับเคลื่อนกลยุทธ์ทั้ง ๔ ด้านของกิจกรรมห้องเรียนสีขาว

๕.๙ โรงเรียนเครือข่ายให้ความร่วมมือมีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนสีขาวเป็นอย่างดี

๖. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

บทเรียนที่ได้รับจากการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุข โดยการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ HNRB MODEL ประกอบด้วยประเด็นต่างๆ ดังนี้

๖.๑ การออกแบบการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ คือ การใช้ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานในปีการศึกษาที่ผ่านมา มาร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็งที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้หรือดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องในปีการศึกษาปัจจุบัน และวิเคราะห์ถึงจุดอ่อนที่ควรปรับปรุงก่อนดำเนินการตามกระบวนการในวงรอบถัดไป คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคนควรเฝ้าหาความรู้อยู่เสมอเพื่อค้นคว้าหาวิธีการใหม่ๆ ตามหลักวิชาการหรือแม้แต่การลองผิดลองถูกเพื่อมาปรับปรุง และพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่เฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ ต้องอ่านให้มาก ฟังให้มาก จดให้มากและคิดให้มาก มีความมุ่งมั่นตั้งใจและไม่ย่อท้อเมื่อเจอปัญหาหรืออุปสรรค ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานอยู่เสมอ ไม่พอใจกับสิ่งที่เป็นอยู่มีวินัยไม่ทอดทิ้งก่อนที่จะดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ

๖.๒ การแก้ปัญหาเสพติดและอบายมุขต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โรงเรียนหรือสถานศึกษาต้องมีภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง เพื่อร่วมกันดูแลสอดส่องปกป้องคุ้มครองนักเรียนรวมทั้งให้การสนับสนุนนักเรียนในการทำกิจกรรมด้านต่างๆ อย่างเต็มที่มุ่งเน้นผลประโยชน์ที่เกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

๖.๓ วิธีการสร้างภูมิคุ้มกันทางร่างกาย และจิตใจให้แก่นักเรียน เปรียบเสมือนการให้วัคซีน (Vaccine) เพื่อใช้ต่อต้านยาเสพติดและอบายมุข นักเรียนจะสร้างภูมิคุ้มกันด้วยตนเองสามารถคิดวิเคราะห์แยกแยะสิ่งที่ดี หรือหนทางแห่งอบายมุขและสามารถตัดสินใจเพื่อการแก้ปัญหาต่างๆ อย่างมีสติและมีวิจารณญาณ รู้จักยับยั้ง ชั่งใจต่อสิ่งสิ่งต่างๆ โดยจัดกิจกรรม ครูทุกคนต้องคอยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอันดีด้วยความรักความเข้าใจให้แก่นักเรียนอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ความคิด และจิตใจไป พร้อมกัน

๖.๔ นักเรียนเปรียบเสมือนต้นกล้าที่มีการเจริญเติบโต ต้องมีการดูแลรักษาอย่างพอเหมาะ และใช้ระยะเวลาในการดูแลรักษายาวนานต่อเนื่องกันหลายปี ดังนั้นในการดำเนินงานโครงการต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และโรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนเติบโตได้อย่างที่อยากเป็นภายใต้ความเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมหรือ เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ

๗. การเผยแพร่/การได้รับยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

๗.๑ การเผยแพร่

การเผยแพร่ผลงานมีทั้งประโยชน์โดยตรงและทางอ้อม ซึ่งนั่นก็คือการได้เผยแพร่องค์ความรู้วิชาการให้แก่ผู้สนใจ และเมื่อเผยแพร่ไปในวงกว้างและตรงกับกลุ่มบุคคลที่ต้องการ ข้อมูลความรู้ที่เรานำมาเผยแพร่จะสามารถใช้เป็นประโยชน์ในการนำไปดำเนินงาน ปรับปรุงพัฒนางานต่อยอดงานในการเผยแพร่ผลงาน “ การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดและอบายมุขให้กับผู้เรียนโดยใช้ HNRB MODEL ” รูปแบบกิจกรรมที่ดำเนินการ และผลสำเร็จของงาน โดยได้มีการเผยแพร่ในช่องทางต่างๆ ได้แก่

๗.๑.๑ ทางเอกสารได้จัดทำเป็นวารสาร เอกสารแผ่นพับนำเสนอการดำเนินงานผลงาน เพื่อบริการแก่ผู้ที่สนใจนำไปศึกษา และปรับใช้

๗.๑.๒ ดำเนินการเผยแพร่การดำเนินงานผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง (www.hnrb.ac.th)

๗.๒. การได้รับการยอมรับ

๑. ชุมชนให้ความเชื่อมั่นโดยส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนส่งผลให้มีนักเรียนเพิ่มขึ้น

๒. โรงเรียนเครือข่ายให้ความร่วมมือ มีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

๓. ครูทุกคนเปิดใจและพร้อมปรับเปลี่ยนวิธีการดูแลนักเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างอิสระ และรู้จักหาวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการทำโครงงานและกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ด้วยมีแนวคิดตามที่กล่าวไว้ว่า ด้วยการจัดการศึกษาไว้ว่า “ ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดซึ่งกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตาม ศักยภาพ ”

๔. มีคณะศึกษาดูงานจากโรงเรียนต่างๆร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๗.๓ รางวัลที่ได้รับ

จากการดำเนินงานทำให้มีผลงานได้รับการยกย่องเป็นองค์กรที่ดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหา ยาเสพติดโดยมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ครู ผู้บริหาร และโรงเรียนได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคล และองค์กรที่ดำเนินงานการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ยาเสพติดสมควรแก่การยกย่องได้แก่

ผลงานสถานศึกษา

๑. โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง ได้รับรางวัลเสมา ป.ป.ส. ดีเด่นระดับเงิน โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประจำปี ๒๕๖๑

๒. โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง ได้รับรางวัลเสมา ป.ป.ส. ดีเด่นระดับทอง โครงการ สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประจำปี ๒๕๖๕

ผลงานครูและบุคลากร

๑. นายเฉลิม วัดโคก ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง รับรางวัลเสมา ป.ป.ส. ดีเด่นระดับเงิน โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประจำปี ๒๕๖๑

๒. นายเฉลิม วัดโคก ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง รับรางวัลเสมา ป.ป.ส. ดีเด่นระดับทอง โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประจำปี ๒๕๖๕

๓. นายธนศ เสงี่ยม ครูโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง รับรางวัลเสมา ป.ป.ส.ดีเด่นระดับเงินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประจำปี ๒๕๖๑

๔. นายธนศ เสงี่ยม ครูโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง รับรางวัลเสมา ป.ป.ส. ดีเด่นระดับทองโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประจำปี ๒๕๖๕

ผลงานนักเรียน

ที่	รายการ	ช่วงชั้น	ประเภท	ผลการแข่งขัน
๑.	การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ	ม.๑- ม.๖	ทีม ๕ คน	รางวัลชนะเลิศอันดับระดับจังหวัด
๒.	มารยาทไทย	ม.๑- ม.๖	ทีมโรงเรียน	รางวัลรองชนะเลิศอันดับ๓
๓	โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการและแข่งขันออกแบบPortfolioด้วยโปรแกรม Power point	ม.๔- ม.๖	ประเทศทีม	ได้รับรางวัลอันดับ ๓
๔	สถานศึกษาที่ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ม.๑- ม.๖	ทีมโรงเรียน	รางวัลดีเด่น
๕	โรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School)	ม.๑- ม.๖	ทีมโรงเรียน	รางวัลผ่านเกณฑ์